

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/147035,Obchody-Dnia-Walki-i-Meczenstwa-Wsi-Polskiej-w-Michniowie.html>
2021-09-27, 00:30

Obchody Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej w Michniowie

Uroczystościom w Michniowie 12 lipca 2021 r. towarzyszyło oficjalne otwarcie Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich, które upamiętnia 817 polskich miejscowości spacyfikowanych przez Niemców. Obchody odbyły się z udziałem prezydenta Andrzeja Dudy i prezesa IPN dr. Jarosława Szarka.

Uroczystości rozpoczęła msza święta w intencji wszystkich ofiar pacyfikacji Michniowa. Po okolicznościowych przemówieniach zgromadzeni złożyli kwiaty przy mogile zamordowanych mieszkańców wsi. Delegaturę IPN w Kielcach reprezentowała Patrycja Zatorska-Milewska, zastępca naczelnika i Leszek Bukowski.

- Takich wiosek w Polsce było 817, tylko na ziemiach, które leżą obecnie w granicach Polski. Ta prawda musi dotrzeć do tych wszystkich, którzy dzisiaj czynią z Polski współodpowiedzialnych za II wojnę światową. Jak ta II wojna światowa na ziemiach polskich wyglądała, pokazuje Michniów i te 817 wiosek spacyfikowanych przez okupanta - powiedział prezes IPN.

Dodał, że IPN od 12 lat był zaangażowany w powstanie Mauzoleum w Michniowie, w którym prezentowana jest tragedia mieszkańców wsi, doświadczonych niemieckimi represjami. Prezes Szarek zauważył, że 12 lipca jest świętem nie tylko męczeństwa mieszkańców wsi, ale także ich walki. *- Wieś była zapleczem dla struktur zbrojnych i cywilnych Polskiego Państwa Podziemnego i płaciła tak wysoką cenę. Zmagania polskiej wsi w czasie II wojny światowej, jej oporu i męczeństwa, w tym głównym nurcie pamięci nie znajdują takiego miejsca, na jakie zasługują. Takimi miejscami jak Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich chcemy to zmienić -* powiedział.

Uroczystego otwarcia mauzoleum dokonał prezydent Andrzej Duda. *- Michniów nigdy nie przestał istnieć, czego największym dowodem jest Pani Marianna Wikło. To Pani obecność, służba nauczycielska jest tego dowodem. Inne polskie wsie też nie przestały istnieć. Spacyfikowanych, tak jak Michniów, było ponad 800 miejscowości. W sensie fizycznym zostały zniszczone, ale nie w sensie moralnym, siły ducha i polskości. Popatrzcie na to mauzoleum, które jest pomnikiem walki i męczeństwa polskiej wsi. Co przedstawia? Ciąg niezniszczalnych chat. Nie wiem, czego trzeba by użyć, żeby je zburzyć. To jest symbol niezniszczalności chłopskiej chaty, polskiej rodziny i Rzeczypospolitej -* mówił prezydent.

Termin otwarcia placówki wybrany został nieprzypadkowo. Nawiązuje do pacyfikacji wsi, która została przeprowadzona przez Niemców przed 78 laty, w lipcu 1943 r. W czasie dwudniowej akcji 12 i 13 lipca wieś została doszczętnie spalona. Zginęło co najmniej 204 mieszkańców, w większości żywcem spalonych. Dziś Michniów jest symbolem męczeństwa

wszystkich polskich wsi z czasów II wojny światowej.

Mauzoleum przypomina historię zbrodni niemieckich z czasów II wojny światowej. Spacyfikowano wtedy mieszkańców ponad 800 polskich wsi. W każdym z 11 modułów placówki można zobaczyć świadectwa i pamiątki, które przybliżą historię zniszczonych wsi.

Podstawą ekspozycji są listy, pamiętniki i relacje świadków. To dzięki nim poznajemy ludzkie tragedie, które składają się na historię zbrodni dokonanych w ponad 800 polskich wsiach podczas wojny. Szczególne miejsce na ekspozycji zajmuje oczywiście pacyfikacja Michniowa.